

STRAATSPEELDAG

2008: 28 mei
Elk jaar in mei

Nationale Straatspeeldag

De Nationale Straatspeeldag is de dag waarop straten worden afgesloten voor het verkeer. Kinderen spelen die dag op straat als protest tegen de gevaren die normaal gesproken hun bewegingsvrijheid beperken. 3VO-vrijwilligers vragen samen met bewoners aandacht voor verkeersonveiligheid in straat en buurt. Zo is de Straatspeeldag naast één groot kinderfeest ook een actiedag voor een veilig en kindvriendelijk verkeer.

Doelgroep

Leerlingen van 8-10 jaar (groepen 5 en 6 van de basisschool)

Doelstellingen

- De leerlingen worden betrokken bij de organisatie van een stratspeeldag. Leerlingen kunnen bijvoorbeeld heel goed zelf de speelruimte in hun wijk beoordelen, maar kunnen ook goed helpen bij de praktische voorbereidingen (bijvoorbeeld het maken van affiches, slingers, vlaggen of spandoeken).
- De leerlingen worden zich bewust van de gevaarlijke verkeersplekken in hun dagelijkse omgeving.
- De leerlingen weten dat beweging goed voor hun gezondheid is.

Vakken en kerndoelen

Gezond en redzaam gedrag

23 De leerlingen kunnen aangeven, hoe zij kunnen bijdragen aan het behoud en de bevordering van de eigen gezondheid. Dit betekent dat zij weten:

- hoe ze verantwoord om kunnen gaan met situaties in en om school die mogelijk gevaar opleveren;
- hoe ze zo kunnen omgaan met hun omgeving en het milieu dat de gezondheid geen schade wordt toegebracht.

27 De leerlingen kennen de verkeersregels en de betekenis van de verkeersborden en kunnen die kennis toepassen als ze deelnemen aan het verkeer.

28 De leerlingen kunnen op een veilige manier aan het verkeer deelnemen, als voetganger, fietsers en als zelfstandig gebruiker van het openbaar vervoer.

Lichamelijke opvoeding

Domein B: spel

4. De leerlingen kunnen de volgende spelvormen uitvoeren: tik- en afgooispelen, doelspelen, slag- en loopspelen, stoeispelen en lijn- of (net)spelen.
5. De leerlingen beheersen basisvaardigheden als werpen, vangen, slaan, mikken, jongleren en voortbewegen met een bal of andere spelvoorwerpen.
6. De leerlingen kunnen verschillende taken uitvoeren binnen spelsituaties, samen met anderen een veilige spelsituatie op gang brengen en op gang houden, met respect voor andere deelnemers omgaan met elementen als spanning, winst en verlies.

Nederlandse taal

Domein A (mondelinge taalvaardigheid)

2. De leerlingen kunnen:
 - verslag uitbrengen
 - iets uitleggen
 - hun ervaringen, mening, waardering of afkeuring op persoonlijke wijze weer-
geven

Domein C (schrijfvaardigheid)

1. De leerlingen kunnen teksten schrijven, waarin zij hun eigen ervaringen, mening, waardering of afkeuring duidelijk weergeven.

Tekenen en handvaardigheid

Domein A (vormgeven)

Leerlingen kunnen werkstukken maken op basis van een innerlijke voorstelling van een onderwerp vanuit hun geheugen, fantasie en/of beleving.

Illustraties

CMO en zijn licentiegevers, 3VO.

W

werkbladen

Straatspeeldag

Kinderen willen graag lekker buiten spelen. Er zijn vaak te weinig leuke en veilige plaatsen om te spelen.

Sommige speelplekken zijn vervuild door hondenpoep. Op straat spelen kan bijna nergens meer door het drukke verkeer en geparkeerde auto's. Een keer per jaar kun je wel veilig op straat spelen. Deze dag heet de Nationale Straatspeeldag. Deze dag wordt georganiseerd door de mensen uit de straat. Ze krijgen hierbij hulp van 3VO: een organisatie voor veilig verkeer.

Elke straat viert deze Straatspeeldag op eigen wijze. De ene organiseert een straatcircus, de andere verzorgt allerlei sporten of spelletjes. Andere ideeën zijn het maken van foto's van gevaarlijke plekken en het tentoonstellen daarvan. De bewoners vragen met de Straatspeeldag aandacht voor onveilige plekken in hun buurt. Ook maken ze de gemeente duidelijk dat ze willen dat kinderen veilig buiten kunnen spelen.

Speelstraten

In sommige steden zijn speelstraten. Deze straten worden op zomerse zondagen afgesloten. De kinderen kunnen dan veilig op straat spelen. De ouders van de kinderen uit die straat organiseren dan allerlei leuke dingen: wedstrijdjes, spelletjes, springkussen, barbecue, clowns enzovoorts.

1. Beschrijf de laatste straatspeeldag of beschrijf waaraan je denkt bij straatspeeldag:
2. Op het speelveldje (.) bij mij in de buurt doen we de volgende spelletjes:

Ga je mee buiten spelen?

Woon jij in een drukke stad? Dan speel je vast niet zo veel buiten als kinderen die in een rustig dorp wonen. En dat is best jammer, want dan mis je veel spannende dingen. Zoals boompje klimmen, stoeprandje gooien, skelteren en skaten. Want

daar is het in de stad vaak te druk voor. Bij woonwijken staat vaak het bovenstaande verkeersbord (woonerf).

Buiten spelen best belangrijk

Wist je dat kinderen die weinig buiten spelen:

- Lang niet zo lenig zijn als kinderen die veel buiten spelen?
- Vaak dikker zijn dan kinderen die veel buiten spelen?
- Lang niet zo veel spelletjes kunnen verzinnen als kinderen die vaak buiten spelen?

1. Ik vind buiten spelen leuk omdat:

.

2. Ik vind buiten spelen niet leuk omdat:

.

3. Het leukste spel om buiten te spelen vind ik:
Dit spel wordt zo gespeeld:

.
.
.

In sommige wijken is bijna geen plek om veilig buiten te spelen. Je zult dan iets anders moeten verzinnen. Misschien is er verderop in de stad wel een speelplek. Als het ver is kunnen ouders je daar naar toe brengen.

Vraag anders of je op woensdagmiddag gebruik mag maken van het schoolplein. Als dat niet mag, moeten kinderen en ouders daar samen iets aan doen. Ze laten de gemeente zien dat er in hun wijk de kinderen niet buiten kunnen spelen. Daarom vragen ze bij de gemeente om een veilige speelplaats.

Maar om te beginnen kunnen ze ervoor zorgen dat er in hun straat tenminste één straatspeeldag per jaar komt.

Weetje

Kinderen moeten elke dag 1 uur bewegen.

Dat kan door: wandelen en fietsen, skaten, skeeleren, zwemmen, touwtje springen, balspelen, buiten spelen, sporten bij een vereniging.

4. Ik beweeg iedere morgen .
 . . . minuten, iedere middag
 minuten, ieder
 namiddag minuten. Dit is
 samen minuten.

5. De meeste beweging krijg ik door

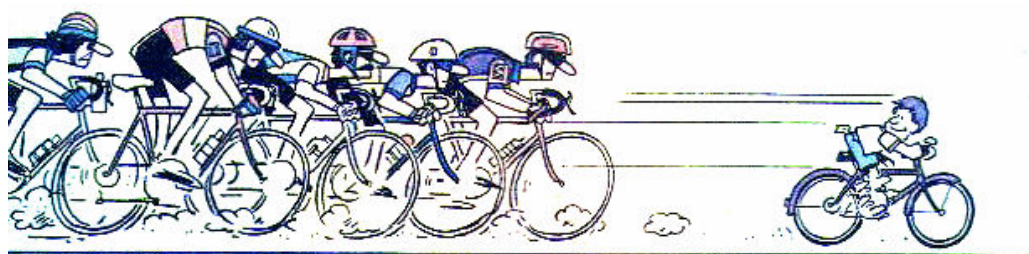
 en
 en

Spelletjes

We hoeven jou natuurlijk niet te vertellen wat leuke spelletjes zijn. Maar, op de Straatspeeldag kun je dingen doen die anders niet mogen. Wat dacht je bijvoorbeeld van:

- De laatste auto de straat uitduwen.
- Een wedstrijd stoepkrijten: wie tekent de mooiste fiets of maak je eigen verkeersbord
- Skateboarden en skeeleren midden op straat.
- Een zebrapad schilderen
- Een verkeersdrempel bouwen van dozen.
- Een parkeerplaats veranderen in een speelplek.
- Spandoeken en verkeersborden maken. En de hele straat daarmee volhangen.
- Oefenen in het goed kunnen fietsen.

1. Mijn tips voor sport en spel op de straitspeeldag: . . .

.

2. Schrijf in het kort op hoe je hebt leren fietsen.

.

.

.

.

.

Kinderen hebben het recht om te spelen

In de kinderrechten (een soort wet die in bijna elk land geldt) staat:

- Een kind heeft recht op vrije tijd.
- Een kind heeft recht om te spelen en deel te nemen aan activiteiten die bestemd zijn voor kinderen.

Oude spelletjes

In alle landen spelen kinderen graag buiten. Soms maken ze hun eigen speelgoed.

Veel spelen bestaan al heel lang, en ze worden in veel landen gespeeld.

Zoals: hoepelen, bokspringen, balspelen, knikkeren, steltlopen en touwtje springen.

3. Vraag kinderen die in het buitenland gewoond hebben welke spelletjes ze daar spelen. In (naam land) spelen ze vaak de volgende spelen: . .

4. Vraag oudere familieleden naar het hoe, wat, waar en wanneer van hun kinderspel.

5. Stel de gemeente gaat een speelveld aanleggen. Op dit veld moet het volgende komen.

.

.

.

.

.

.

.

.

Maak er ook een tekening van.

Onderweg naar school

Veel ouders brengen hun kinderen met de fiets of met de auto naar school. Ze vinden het verkeer te gevaarlijk voor hun kinderen. Er is bijvoorbeeld geen veilig fietspad en er zijn geen veilige oversteekplaatsen.

Toch zullen de kinderen moeten leren om veilig aan het verkeer deel te kunnen nemen. Hiervoor krijgen ze op school en van hun ouders verkeerslessen. Belangrijk daarbij is altijd voorzichtig zijn en altijd goed uitkijken. Daarnaast moet het verkeer veiliger worden voor kinderen.

Het is belangrijk dat kinderen goed kunnen fietsen. Eigenlijk zouden ze moeten kunnen oefenen op een veilig parcours. In deze fietslessen leer je: sturen en evenwicht bewaren, bochten nemen, veilig remmen, afstanden en snelheid schatten en wat nodig is voor een veilige fiets.

1. Hoe ga je naar school, met de fiets, te voet, met de auto of met bus/tram. Antwoord:
Ik ben ongeveer . . . minuten onderweg.
2. Als ik naar school ga kom ik langs de volgende gevaarlijke punten
.
Teken op de plattegrond van je gemeente de route in en geef de gevaarlijke punten aan. Maak er ook foto's van.
3. De voordelen van een auto zijn:
. De nadelen zijn:
.
4. Maak een verkeersbord dat waarschuwt voor spelende kinderen.
5. Maak een affiche voor de straatspeeldag.

H

Handleiding

Nationale Straatspeeldag

Er is steeds minder speelruimte voor kinderen, zeker in de binnensteden. De meeste kinderen beschikken hier over geen of een kleine tuin. Vroeger kon iedereen op straat spelen. Het vele verkeer maakt dit echter niet meer mogelijk.

Op de Nationale Straatspeeldag is niet alleen een fijne speeldag voor de kinderen. Ook de andere bewoners van de straat leren elkaar beter kennen. Er komt meer sociaal contact in de wijk, de bewoners houden voor elkaar een oogje in het zeil, waardoor iedereen in de straat zich veiliger voelt.

1. Laat de leerlingen een kort verslag schrijven van hun laatste straatspeeldag. Als ze geen straatspeeldag hebben meegemaakt vraag ze dan wat ze van een straatspeeldag verwachten. Vraag de leerlingen of ze vinden dat het eigenlijk niet nodig zou moeten zijn om een straatspeeldag te organiseren. Voorbeelden van een verslag zie: <http://www.craneveer.nl/activiteiten/2004/straatspeeldag/>
<http://www.imezzo.nl/straat.html>
2. Vraag de leerlingen of er een speelveldje bij hen in de wijk is. Wat vinden ze ervan en welke spelen of sporten worden er gedaan?

Ga je mee buiten spelen?

Veel leerlingen voldoen volgens de onderwijsinspectie nu nog niet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (dagelijks een uur bewegen, waarvan twee keer per week intensief). Daarvoor moeten ze ook meer bewegen buiten de gymles. Het zou goed voor ze zijn als ze minder achter een beeldscherm zitten en meer buiten spelen. Er moet dan wel een veilige plek zijn om te spelen.

1. Laat de leerlingen op het werkblad invullen waarom ze graag buiten spelen.
2. Laat de leerlingen op het werkblad invullen waarom ze niet graag buiten spelen. Bespreek daarna de antwoorden op opdracht 1 en 2.
3. Laat de leerlingen opschrijven welk spel ze het liefst buiten spelen. Vraag ook of ze in het kort wat uitleg over het spel geven. Kies daarna met de klas het leukste spel en speel dit in de pauze of tijdens de gymles.
4. en 5. Leg uit dat het voor iedereen belangrijk is om iedere dag minstens een half uur (en liefst één uur) actief te bewegen. Bijvoorbeeld fietsen, wandelen, hardlopen, trappenlopen, buiten spelen en sporten. Als iemand eenmaal dik is geworden, wordt het steeds moeilijker om actief te bewegen. Vraag de leerlingen de vragen 4 en 5 op het werkblad te invullen en bespreek de antwoorden. Vertel de leerlingen ook dat te fanatiek sporten niet gezond is. Er is dan kans op blessures en ongelukken.

Spelletjes

In veel gemeenten worden straatspeeldagen gehouden. In sommige wijken zijn leuke en veilige speelveldjes in andere (nog) niet. De spelletjes die ze daar spelen bestaan al heel lang en ze worden overal gespeeld.

1. Vraag de klas naar tips voor sport en spel op een straatspeeldag. Speel in de gymles een van de genoemde spelen.
2. Laat de leerlingen in het kort opschrijven hoe ze hebben leren fietsen. Bespreek daarna de resultaten. Vraag de leerlingen bijvoorbeeld: ben je ooit met de fiets gevallen en hoe kwam dat?
3. Geef de leerlingen de opdracht interviews af te nemen over populaire spelletjes in andere landen. Laat ze de antwoorden kort op het werkblad invullen. Houd er daarna een klassengesprek over. Indien mogelijk kan daarna een eenvoudig spel met de klas gespeeld worden.

4. Geef de leerlingen de opdracht interviews af te nemen over de populaire spelletjes van vroeger. Laat ze in het kort het antwoord op het werkblad invullen. Bespreek daarna de antwoorden. Nodig eventueel enkele ouders uit om te komen vertellen over spelen vroeger. Misschien is een demonstratie van oude spelletjes mogelijk.
5. Laat de leerlingen eerst op het werkblad invullen wat ze op hun speelveldje willen. Bespreek daarna de antwoorden. Begin daarna een klassengesprek met vragen als: hoeveel ruimte heeft een spel nodig?, moeten er dure apparaten gekocht worden?, moet er een hek om het speelveld?, hoe kan het speelveld zo veilig mogelijk worden?, moet er toezicht komen? en wie mag er op het speelveld komen? Laat ze daarna in groepjes een tekening of maquette van hun speelveld maken.

Onderweg naar school

Schoolroute onveilig

Auto's die te hard rijden, onoverzichtelijke situaties bij de school als ouders hun kinderen massaal met de auto komen ophalen of wegbrengen, scholen die naast winkelcentra zijn gebouwd waardoor vrachtauto's staan te lossen wanneer kinderen naar school gaan. Het is slechts een greep uit de onveilige situaties die 3VO registreerde de afgelopen jaren.

Kinderen minder zelfstandig

Het gevolg is dat kinderen minder zelfstandig worden in het verkeer. De afgelopen 25 jaar is de leeftijd waarop kinderen zonder begeleiding van hun ouders naar school gaan, gestegen van 6 naar 8,5. Hierdoor missen ze belangrijke verkeerservaring.

Oplossingen prima uitvoerbaar

3VO kent genoeg mogelijkheden om de situatie rond de scholen te verbeteren. Het belangrijkste is dat er zo min mogelijk auto's rond de school zijn. Ouders moeten dus hun kinderen lopend of fietsend naar school brengen. Ook kunnen nieuwe scholen zo ontworpen en gesitueerd worden dat de kinderen veilig met de fiets of lopend kunnen komen. Verder is het goed mogelijk wegen tijdelijk af te sluiten voor auto's, met name op de momenten dat de school begint en uitgaat. (tekst: 3VO)

1. Laat de leerlingen de opdracht op het werkblad invullen. Bespreek daarna de voor- en nadelen van de diverse vormen van vervoer.
2. Print de plattegrond van de gemeente en geef deze aan groepjes leerlingen uit dezelfde wijk. Ga samen met de leerlingen foto's maken van de gevaarlijke punten. Vraag de leerlingen of ze gevaarlijke situaties meegemaakt hebben.
Gemeenteplattegronden staan op <http://www.plattegronden.nl/>
3. Vertel de leerlingen dat er vroeger geen auto's waren, Heel lang geleden ging men te voet. Later met paarden, boten, fietsen, auto's, treinen en vliegtuigen. Laat de leerlingen de vraag over voor- en nadelen van de auto op het werkblad invullen. Bespreek daarna de antwoorden.
4. Laat de leerlingen in groepjes bespreken wat er op een verkeersbord moet staan dat waarschuwt voor spelende kinderen. Vraag ze daarna of ze daar een verkeersbord van maken. Bespreek daarna de resultaten.
5. Laat de leerlingen in groepjes een affiche maken over veilig spelen op straat. Bespreek daarna de resultaten.

Meer informatie op internet:

<http://www.3vo.nl>

3VO (voorheen: Stichting Kinderen Voorrang, Veilig Verkeer Nederland en de Voetgangersvereniging) is de Nederlandse verkeersorganisatie met 60.000 leden. Vrijwilligers zijn lokaal, regionaal en nationaal actief voor een verkeersveilige omgeving. Bij die vrijwilligers zijn 2000 verkeersouders die zich inzetten voor een veilige en leefbare samenleving.

<http://www.3vo.nl/nl/kids/home.htm>

3VO-site die gemaakt is voor jongeren.

<http://www.veiligverkeernederland.nl/nl/cms/start.htm?url=/nl/cms/cms.asp?type=cms&id=93>

Informatie over de straatspeeldag

http://www.ouders.nl/o_verkee.htm

Ouders Online: informatie over veilig verkeer en vervoer voor kinderen.

<http://www.2Ukids.nl>

Een site met buitenspelletjes uit de hele wereld, met beschrijvingen van de spelregels

<http://www.plattegronden.nl/>

<http://www.locatienet.nl/>

Plattegronden van Nederlandse gemeenten

http://www.verkeerenwaterstaat.nl/Images/RVV_2006_tcm195-160624.pdf

Ministerie van Verkeer en Waterstaat: Overzicht en uitleg verkeersborden en verkeersregels.

<http://www.speelstraten.nl>

Alles over speelstraten